

MATO EŠEGOVIĆ, 1. RAZREDI

ELEMENTI KRITERIJI VREDNOVANJA ZA POVIJEST, 1. RAZRED

1. ČINJENIČNO ZNANJE

Odličan

Učenik samostalno definira, opisuje i objašnjava događaje, procese i pojave te temeljne kronološke odrednice predviđene godišnjim izvedbenim kurikulumom. U usmenom i pismenom izlaganju sistematičan je i točan. Učenik samostalno koristi odgovarajuću povijesnu terminologiju. Učenik je usvojio sve ključne pojmove te ih može samostalno pojasniti.

Vrlo dobar

Uz neznatnu pomoć učenik definira, opisuje i objašnjava događaje, procese i pojave te temeljne kronološke odrednice predviđene godišnjim izvedbenim kurikulumom. Učenik koristi povijesnu terminologiju. U usmenom i pismenom izlaganju sistematičan je i točan, ali sporiji. Učenik je usvojio sve ključne pojmove, ali ne može sve u potpunosti pojasniti.

Dobar

Učenik reproducira najbitnije činjenice iz sadržaja, nesistematično izlaže o prošlim događajima, procesima i pojavama. Učenik koristi jednostavniju povijesnu terminologiju. U usmenom izlaganju nesamostalan, ima poteškoća u izlaganju. Učenik je usvojio više od polovine ključnih pojmova koje može samostalno pojasniti.

Dovoljan

Učenik mehanički reproducira sadržaje uz pomoć i poticaj, ima poteškoća u uočavanju bitnog i zaključivanju, u usmenom izlaganju vrlo spor i nesamostalan. Učenik djelomično koristi povijesnu terminologiju.

Nedovoljan

Učenik ne može ni mehanički reproducirati sadržaje uz pomoć i poticaj, ne uočava bitno, u usmenom izlaganju je vrlo spor i nesamostalan. Učenik ne poznaje povijesnu terminologiju.

2. KONCEPTUALNO ZNANJE

Koncepti u nastavi povijesti su:

a) VRIJEME I PROSTOR

Odličan

Učenik samostalno objašnjava tijek, slijed i trajanje događaja. Koristi se rječnikom kojim opisuje tijek vremena, smješta samostalno osobe i pojave u odgovarajuća povijesna razdoblja. Izrađuje grafičke prikaze tijeka vremena (lente vremena, mentalne mape). Samostalno određuje godinu, stoljeće i tisućljeće. Učenik se samostalno koristi kartom. Samostalno objašnjava vremenski slijed događaja na karti. Samostalno upisuje i ucrtava tražene podatke u slijepu kartu te crta jednostavnije slijepe karte.

Vrlo dobar

Učenik objašnjava tijek, slijed i trajanje događaja. Učenik opisuje tijek vremena, smješta samostalno osobe i pojave u odgovarajuća povijesna razdoblja. Izrađuje grafičke prikaze tijeka vremena (lente vremena, mentalne mape). Određuje godinu, stoljeće i tisućljeće.

Učenik se koristi kartom. Objašnjava vremenski slijed događaja na karti. Upisuje i ucrtava tražene podatke u slijepu kartu te crta jednostavnije slijepe karte. Izrađuje grafičke prikaze tijeka vremena prema uputama i prema tematskom predlošku.

Dobar

Učenik opisuje tijek, slijed i trajanje događaja. Učenik navodi tijek vremena, smješta osobe i pojave u odgovarajuća povijesna razdoblja s vremenskim odstupanjem. Izrađuje jednostavne grafičke prikaze tijeka vremena. Određuje godinu, stoljeće i tisućljeće. Učenik se koristi kartom. Nabraja vremenski slijed događaja na karti. Upisuje i ucrtava tražene podatke u slijepu kartu uz manje odstupanje prema uputama. Crta jednostavnije slijepe karte uz tematski predložak. Izrađuje grafičke prikaze tijeka vremena prema detaljnim uputama i prema tematskom predlošku.

Dovoljan

Svakodnevnim rječnikom i uz pomoć nastavnika opisuje tijek, slijed i trajanje povijesnog događaja. Izrađuje jednostavni grafički prikaz tijeka vremena uz predložak. Smješta godine u desetljeće, stoljeće i tisućljeće uz

nastavnikovu pomoć. Opisuje neka obilježja razdoblja koje proučava te smješta događaje i osobe u odgovarajuća razdoblja uz nastavnikovu pomoć. Upisuje i ucrtava osnovne podatke u slijepu kartu uz nastavnikovu pomoć. Crta jednostavnije slijepu kartu prema zadanom predlošku. Crta jednostavniji grafički prikaz tijeka vremena prema uputama učitelja te uz navođenje učitelja.

Nedovoljan

Učenik ne može ni svakodnevnim rječnikom niti uz pomoć nastavnika opisati tijek, slijed i trajanje povijesnog događaja. Ne uspijeva izraditi jednostavni grafički prikaz tijeka vremena uz predložak. Ne može odrediti desetljeće, stoljeće i tisućljeće niti uz nastavnikovu pomoć. Ne može opisuje osnovna obilježja razdoblja koje proučava niti uz nastavnikovu pomoć. Ne upisuje i ne ucrtava osnovne podatke u slijepu kartu niti uz nastavnikovu pomoć. Ne može nacrtati jednostavniju slijepu kartu prema zadanom predlošku. Ne crta niti jednostavnije grafičke prikaze.

b) UZROCI I POSLJEDICE

Odličan

Učenik samostalno objašnjava uzroke, povod i posljedice koji su doveli do pojedinih povijesnih događaja, pojava ili procesa, kao i rezultat tih zbivanja. Učenik razlikuje uzroke, povod i posljedicu te objašnjava kategorije uzroka. Uočava izravno navedene uzroke i posljedice ili zaključuje o njima kada nisu izravno izrečeni. Objašnjava da su neki uzroci i posljedice važniji od drugih. Objašnjava zašto treba istražiti više od jednog uzroka i posljedice nekog događaja i pojave te provjeriti dostupne izvore.

Vrlo dobar

Učenik opisuje uzroke, povod i posljedice koji su doveli do pojedinih povijesnih događaja, pojava ili procesa, kao i rezultat tih zbivanja. Učenik uočava uzroke, povod i posljedicu te navodi kategorije uzroka. Uočava izravno najvažnije navedene uzroke i posljedice ili zaključuje o njima kada nisu izravno izrečeni. Navodi da su neki uzroci i posljedice važniji od drugih. Opisuje zašto treba istražiti više od jednog uzroka i posljedice nekog događaja i pojave.

Dobar

Učenik objašnjava pojam uzroka, povoda i posljedice. Navodi uzroke, povod i posljedice prošlih događaja. Navodi izravno i neizravno izrečene uzroke i posljedice na primjerima prošlih događaja i pojava koje proučava

uz pomoć nastavnika. Navodi više od jednog uzroka i posljedice nekog događaja i pojave.

Dovoljan

Učenik razlikuje pojam uzrok, povod i posljedica. Uočava uzroke i posljedice prošlih događaja. Prepoznaje izravno izrečene uzroke i posljedice te uz nastavnikovu pomoć prepoznaje neizravno rečene uzroke i posljedice prošlih događaja i pojava.

Navodi jedan uzrok i jednu posljedicu nekog događaja ili pojave.

Nedovoljan

Učenik ne razlikuje uzrok, povod i posljedica. Ne uočava uzroke i posljedice prošlih događaja i pojava. Ne uočava izravno izrečene uzroke i posljedice niti uz nastavnikovu pomoć ne prepoznaje neizravno rečene uzroke i posljedice prošlih događaja i pojava.

Ne navodi niti jedan uzrok i posljedicu nekog prošlog događaja ili pojave.

c) RAD S POVIJESNIM IZVORIMA

Odličan

Učenik objašnjava vrijednosti i ograničenja povijesnih izvora na konkretnim primjerima iz razdoblja koje proučava. Razumije značenje povijesnih izvora u proučavanju prošlosti te oblikuje odgovor koji uključuje podatke iz izvora. Učenik analizira i vrednuje povijesni izvor, postavlja pitanje o vremenu, mjestu i okolnostima njihova nastanka te o autoru, njihovim gledištima i namjerama. Uspoređuje dva ili više povijesnih izvora te iznosi zaključak.

Vrlo dobar

Učenik opisuje vrijednosti i ograničenja povijesnih izvora na konkretnim primjerima iz razdoblja koje proučava. Navodi značenje povijesnih izvora u proučavanju prošlosti te oblikuje odgovor koji uključuje podatke iz izvora. Učenik objašnjava i vrednuje povijesni izvor, postavlja pitanje o vremenu, mjestu i okolnostima njihova nastanka te o autoru, njihovim gledištima i namjerama. Uspoređuje dva povijesna izvora te iznosi zaključak.

Dobar

Učenik navodi vrijednosti i ograničenja povijesnih izvora na konkretnim primjerima iz razdoblja koje proučava. Uočava važnost povijesnih izvora u proučavanju prošlosti te oblikuje jednostavan odgovor koji uključuje podatke iz izvora. Učenik opisuje povijesni izvor, postavlja pitanje o vremenu, mjestu i okolnostima njihova nastanka. Uspoređuje dva povijesna izvora te ih opisuje.

Dovoljan

Učenik opisuje vrijednost i ograničene povijesnog izvora uz pomoć nastavnika. Opisuje vrste povijesnih izvora i navodi jednostavne primjere iz osobnog života te iz razdoblja koje obrađuje. Opisuje prošli događaj na temelju povijesnog izvora. Postavlja jednostavna pitanja o izvoru uz nastavnikovu pomoć.

Nedovoljan

Učenik ne može niti opisati niti navesti vrijednost i ograničene povijesnog izvora niti uz pomoć nastavnika. Ne može navesti niti opisati vrste povijesnih izvora niti uz pomoć nastavnika. Ne može opisati prošli događaj na temelju povijesnog izvora. Ne može postaviti niti jednostavna pitanja o izvoru niti uz učiteljevu pomoć.

d) POVIJESNA PERSPEKTIVA

Odličan

Učenik samostalno uspoređuje pojedine interpretacije i perspektive te objašnjava sličnosti i razlike. Objašnjava razloge nastanka različitih prikaza prošlosti na odabranim primjerima. Objašnjava značenje odabranih osoba, događaja ili pojava iz prapovijesti i starog vijeka.

Vrlo dobar

Učenik uspoređuje pojedine interpretacije i perspektive te objašnjava sličnosti i razlike.

Objašnjava neke razloge nastanka različitih prikaza prošlosti na odabranim primjerima.

Objašnjava značenje odabranih osoba, događaja ili pojava iz prapovijesti i starog vijeka.

Dobar

Učenik uspoređuje pojedine prikaze i perspektive te identificira neke sličnosti i razlike.

Navodi neke razloge nastanka različitih prikaza prošlosti. Opisuje značenje pojedinih osoba, događaja i pojava iz prapovijesti i starog vijeka.

Dovoljan

Učenik uočava da postoje različiti prikazi prošlosti te opisuje njihova obilježja uz nastavnikovu pomoć. Daje jednostavna objašnjenja o tome zašto ljudi tumače prošlost na različite načine koristeći se svakodnevnim primjerima. Opisuje značenje pojedinih osoba, događaja i pojava iz prapovijesti i starog vijeka uz nastavnikovu pomoć.

Nedovoljan

Učenik ne uočava da postoje različiti prikazi prošlosti te ne opisuje njihova obilježja niti uz nastavnikovu pomoć. Ne može dati niti jednostavna objašnjenja o tome zašto ljudi tumače prošlost na različite načine koristeći se svakodnevnim primjerima. Ne može opisati značenje pojedinih osoba, događaja i pojava iz prapovijesti i starog vijeka niti uz nastavnikovu pomoć.

e) USPOREDBA I SUČELJAVANJE

Odličan

Učenik povijesne događaje, pojave i procese te djela ljudskog stvaralaštva razumije i objašnjava stavljajući ih u kontekst u kojemu se mogu ocijeniti i interpretirati. Usporedbom uočava njihove sličnosti, zajednička obilježja ili međusobne različitosti i utjecaj. Usporedbom svrstava događaje, pojave i procese te djela ljudskog stvaralaštva u skupine (klasifikacija) te formulira opći zaključak.

Vrlo dobar

Učenik povijesne događaje, pojave i procese te djela ljudskog stvaralaštva opisuje stavljajući ih u kontekst u kojemu se mogu ocijeniti i interpretirati. Objasnjava njihove sličnosti, zajednička obilježja ili međusobne različitosti i utjecaj. Svrstava događaje, pojave i procese te djela ljudskog stvaralaštva u skupine (klasifikacija) te formulira opći zaključak.

Dobar

Učenik povijesne događaje, pojave i procese te djela ljudskog stvaralaštva opisuje stavljajući ih u kontekst u kojemu se mogu interpretirati. Opisuje njihove sličnosti, zajednička obilježja ili međusobne različitosti i utjecaj. Svrstava događaje, pojave i procese te djela ljudskog stvaralaštva u skupine (klasifikacija).

Dovoljan

Učenik povijesne događaje, pojave i procese te djela ljudskog stvaralaštva opisuje stavljajući ih u kontekst uz pomoć nastavnika. Navodi njihove sličnosti i zajednička obilježja. Svrstava događaje, pojave i procese te djela ljudskog stvaralaštva u skupine (klasifikacija) uz pomoć nastavnika.

Nedovoljan

Učenik ne može povijesne događaje, pojave i procese te djela ljudskog stvaralaštva opisati u kontekstu vremena događaja niti uz pomoć nastavnika. Ne navodi njihove sličnosti i zajednička obilježja. Ne može svrstati događaje, pojave i procese te djela ljudskog stvaralaštva u skupine (klasifikacija) ni uz pomoć nastavnika.

3. PROCEDURALNO ZNANJE

Odličan

Učenik poznaje i primjenjuje odgovarajuće metode, postupke i procedure rada s povijesnim izvorima te u istraživanju prošlosti.

Vrlo dobar

Učenik poznaje i primjenjuje odgovarajuće metode, postupke i procedure rada s povijesnim izvorima te u istraživanju prošlosti uz uputu nastavnika.

Dobar

Učenik poznaje i primjenjuje neke metode, postupke i procedure rada s povijesnim izvorima te u istraživanju prošlosti uz pomoć nastavnika

Dovoljan

Učenik prepoznaje neke metode, postupke i procedure rada s povijesnim izvorima te osnovne metode, postupke i procedure rada i primjenjuje ali uz pomoć nastavnika.

Nedovoljan

Učenik ne prepoznaje ni metode, postupke i procedure rada s povijesnim izvorima ni uz nastavnikovu pomoć.

DRAGO JONJIĆ – 2., 3. I 4. RAZRED

ELEMENTI I KRITERIJI VREDNOVANJA ODGOJNO – OBRAZOVNIH
POSTIGNUĆA UČENIKA

		KRITERIJI VREDNOVANJA – značenje numeričkih ocjena				
ELEMENTI VREDNOVA NJA		Nedovolj an (1)	Dovolja n (2)	Dobar (3)	Vrlo dobar (4)	Odličan (5)
POVIJEST	Činjenično znanje – podrazumijeva poznavanje temeljnih povijesnih znanja, činjenica, važnih događaja i datuma, važnih osoba i dr.	Učenik nije postigao minimalno znanje. Izjavljuje da nije spreman da ne zna i da ne želi odgovarati.	Prisjeća se netočno i površno iznosi stečeno znanje, procese, događaje i činjenice. Traži stalnu pomoć.	Prepoznaje najvažnije događaje, pojave, osobe, činjenice i procese. Traži često pomoć nastavnika.	Učenik zna većinu povijesnih događaja, pojava, osoba, činjenica i iznosi ih uz manju nesigurnost i pomoć nastavnika.	Zna sve povijesne događaje, pojmove, procese i pojave, i točno ih i bez pomoći može interpretirati.
	Konceptualno znanje – podrazumijeva sveobuhvatnost povijesnog mišljenja, vještina, kronološkog i prostornog snalaženja,	Ni uz stalno navođenje i pomoć nastavnika ne može interpretirati povijesne podatke, činjenice,	Površno i uz veće pogreške iznosi povijesne podatke, događaje i procese. Uz obilnu	Djelomično prepoznaje događaje, pojave, osobe, činjenice i procese. Treba mu	Uz manju nesigurnost izlaže povijesne događaje, pojave, činjenice i procese. Samostalno izvodi uzročno	Točno izlaže događaje, pojmove i procese. Samostalno otkriva uzročno posljedične veze između događaja. Vlada

	analiza povijesnih događaja i povijesnih dokumenata	ni događaje, niti ih povezuje s ranije stečenim znanjem i ne nalazi uzročno posljedične veze.	pomoć nastavnika izvodi uzročno posljedične veze. Slabo se snalazi u prostoru i vremenu.	stalno vođenje. Uzročno posljedične veze djelom interpretira i ne povezuje sa ranije stečenim znanjem.	posljedične veze i donosi samostalno zaključke. Služi se kartama i literaturom.	povijesnom terminologijom i služi se literaturom.
	Pismena provjera – radi se po potrebi poslije obrađenih određenih povijesnih cjelina					